

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum
Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant**

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

Declaratio Operis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](#)

DECLARATIO OPERIS.

Quisquis exiguum hunc librum manu tollis, ne graveris, antequam deponas, etiam ejus usum cognoscere. Alias idem fortè tibi quod Hebreis accidet, qui cùm primâ vice egredierentur promissum manna curiosè spectaturi, id aspernati dixerunt: *Quid est hoc?* quia nondum degustaverant: *Ignorabant enim, quid esset.* Pono te illorum esse de numero, qui cùm ex unâ Parte satis intelligent, quanta sit Orationis necessitas, cibi scilicet, sine quo Anima citò deducitur ad mortem: deinde verò vel negotiorum multitudine, vel debilitate capitis, vel duritie cordis impediti nesciunt evolare in altum contemplationis, atque adeò nunquam intulerunt pedem terræ illi plenæ delicijs, de quâ DEUS in Psalmo locutus est, cùm dixit: *Juras in irâ meâ, si introibunt in requiem meam:* nec habere solent gustum nisi rarissimum puræ Meditationis, quæ ad terram ejusmodi investigandam Exploratores præmittit.

Ecce igitur alimentum tibi tuique similibus accommodatum, quod quasi in deserto vos pascat. Quovis manè, dum concessæ lucis primitias, quod æquum omnino est, DEO consecras, accipe sententiam aliquam scripturæ, quæ sit quasi cibis electus, pareus quidem, sed succi plenus: tum genu flexus, si possis, aut, si id nequeas, aliâ ratione, sed decente, positus in præseutiâ DEI sensim animo revolve, ita ut totum comminuas, & sic melius tum gustum persenticas, tum sucum exprimas. certus esto, id tibi cum tempore manna fore suavissimum, ut quod nunc dicitur *Sermo Domini*, nunc *Verbum, quod egreditur de ore DEI;* & quamvis mole minimum, quasi simen coriandri, nihilominus à populo non glutiebatur integrum, sed mortario vel molâ frangebatur, & quoad poterat,

XII

rat,

DECLARATIO OPERIS.

rat, terebasur. Itaque impensè laborandum, ut penetres veritatem ejus sententia, quantum potes, discutiendo sigillatim per partes, certus nihil superflui manasse ex ore Divino, non particulare quidquam, quod non esset congruum, non verbum, quod non esset proprium. & ubi eam veritatem, tanquam dogma fidei, fueris reveritus, aliis quoque persuadere tibi ipsi argumentis debes, quæ vel sumuntur ab exemplis eorum, in quibus ea impleta est, vel à consensu cum ratione, vel à conformitate cum rectitudine. considerare oportet, quas inde consequentias pro utilitate tuâ deducas, & demum elicere affectus vel pudoris, vel doloris, vel timoris, vel gratitudinis, vel gaudij, vel laudis, vel admirationis, vel amoris, vel fiduciæ, quos materia suggesteret, sed ante omnia non est omittenda petitio, si quidem cura salutis te tangat; hæc enim est, quæ te locupletat.

Id cùm egeris eo temporis spatio majore vel minore, quod hujusmodi exercitio fuerit præstitutum, ne patiaris sententiam illam omnino excidere animo, sed ejus saltem speciem aliquam in mente quasi manna reliquias in vase reponito, ut interdiu subinde quasi furtivè redire liceat ad illud si non ruminandum saltem repetendum, & ejus refricandam memoriam, quemadmodum cum dicto Mannæ est factum, quod semper servabatur in Tabernaculo, non ut pro alimento serviret, sed solummodo pro opportunâ memoriam.

Itaque ut bene vertat hæc animæ tuæ fructuosa refectio, colligere statui, faventibus Superis, eam annonæ copiam, quæ in totum annum sufficiat. sed quia tenuitatu meæ amplius non permittitur, satis tibi erit, quod paulatim porrigam per trimestria quatuor, quorum accipere nunc primum non dedignaberis. In eorum quolibet invenies sententiam digerendam, claram, succulentam, salubrem, & sic non soli speculationi idoneam, nec ad unum genus personarum adstrictam, sed omnibus communem, ut, quoad fieri potest, omni apta sit palato,

DECLARATIO OPERIS.

palato, omni hominum conditioni, genio, stomacho, modò vel parùm sint habiles ad concoquendū cibum solidum, qualis est ille scripturarum, quas propriis Latinis vocibus adduximus. & quia per annum festi dies occurunt, qui facile cujusvis animum ad sensum pietatis alliciunt, in his pabulum reperies ita ipsis affixum & proprium, ut tamen semper ordinetur ad usum. Verum est, me in explicandis distincè his sententiis fortè sapientius fuisse, nescio dicamne in copiam, an in prolixitatem effusum. ut ut sit, nolim ideo me accuses, dum non ignoras, quot sint alij, quorum parcior calamus vel mendicitatis vel infelicitatis arguitur, et si maximo studio brevis esse laborebat, quanquam, ut verum fatear, non hæc fuit causa, quæ movit. Si instruendo has dapes aliquando lautitiae studui, potius eorum gratiâ feci, qui instar nutricum cibaniur, ut cibent. quis autem nescit, si istis non suppetat alimentum copiosum, difficulter id posse derivare in alios. In arbitrio tuo est tantum sumere, quantum tibi conducit. Sicut è contrario, cùm jam satur es, atque contentus, non est aviditate præpostera quærendum aliud ex his, quæ proximè sequuntur, sed in proposito conquisces, secus accidet, ut non tam nutriaris, quam graveris. Hæc, si meministi, lex erat, quam DEUS in Deserto servavit cum suis. quia, quantumvis manna illis suppeditaret non copiosum tantum sed superfluum; nolebat tamen à quoquam tolli, nisi quod singulis dimetiebatur in dies: *Colligat, quæ sufficiunt per singulos dies.*

Quodsi mense aliquo una ejusmodi sententiarum supersit, sive quia illarum numero non integrè respondent dies, uti, cùm festa Mobilia occurunt, sive quia ob ægritudinem, negligenciam, fastidium, aliámve causam similem illâ opportunè usus non es, relinque tantummodo, uti Manna, quod destinato die non usurpatum altero peribat. & cùm rediveris in conspectum DEI, primò culpam agnosce, si reus fueris, negligentiae commissæ, dole, erubescere, & tum resume exercitium proposatum

DECLARATIO OPERIS.

situm à sententiā, quæ illi diei fuerit præfixa, quin ullo modo ordinem pervertas.

Obsecro, ne unquam, quantum fieri potest, in eam negligentiam probabar. nihil petitur, quod non jam multi facilissimum esse probaverint. Certè profectus, quem hinc capies, longe erit major labore. Quodsi deinde resilias affirmando, nullum in eo te gustum invenire, cave, quia id proficiisci non potest nisi à corrupto Palato. scias porrò Manna se accommodasse voluntati cujusvis. *Ad quod quisque volebat, convertebatur.* ut adeò idem esset velle accusare Manna, tanquam insipidum, & insuave, ac dicere se male dispositum.

JANUA.